अस्थानतःचांडालगृहात् हीनतःचौर्यतः कुत्सितात्अदित्सतःकदर्यात् अभिषंगात्अत्याग्रहात् श्वानंलभतेतेनापिदंडःसहितव्यःसोढव्यएव नतुदातुर्मदोषोस्तीतिभावः ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ॥९४॥९५॥९६॥९७॥९८॥९९॥१००॥१०१॥१०२॥ इतिशां०आ०नै०भा०एकचत्वारिंशदधिकशततमोध्यायः ॥ १४१ ॥ यदिमहद्विरपिघोरंकर्मकर्तव्यत्वेनसमुद्दिष्टंयदश्रद्धेयमिवानृतमिवचत र्हिदस्यूनामकार्यकारिणामपिमर्यादाकाचिदस्तिइतोधिकंदस्यूनांनकर्तव्यमिति ॥ १ ॥ अस्मिंश्चाकृत्येकर्तव्येसंमोहादिकंप्राप्तोप्यात्मानंसांत्वयन्नप्युद्यममध्यवसायंनाधिगच्छामि एतान्धर्मान्कर्तुमहंनश

श्वपचउवाच अस्थानतोहीनतःकुत्सिताद्दातद्विद्वांसंबाधतेसाधुवृत्तं ॥ श्वानंपुनर्योलभतेऽभिषंगात्तेनापिदंडःसहितव्यएव ॥ ९१ ॥ भीष्मउवाच एवमुक्तानिवृत्तेमातंगःकौशिकंतदा ॥ विश्वामित्रोजहारैवकृतबुद्धिःश्वजाघनीं ॥ ९२ ॥ ततोजग्राहसश्वांगंजीवितार्थीमहामुनिः ॥ सदारस्तामुपादृत्यवनेभोक्तुमियेषसः ॥ ९३ ॥ अथास्यबुद्धिरभवद्विधिनाहंश्वजाघनीं ॥ भक्षयामियथाकामंपूर्वंसंतर्प्यदेवताः ॥ ९४ ॥ ततोग्निमुपसंहृत्यब्राह्मेणविधिनामुनिः ॥ ऐंद्राग्नेयेनविधिनाचरुंश्रपयतस्वयं ॥ ९५ ॥ ततःसमारभत्कर्मदैवंपित्र्यंचभारत ॥ आहूयदेवानिंद्रादीन्भागंभागंविधिक्रमात् ॥ ९६ ॥ एतस्मिन्नेवकालेतुप्रववर्षसवासवः ॥ संजीवयन्प्रजाःसर्वाजनयामासचौषधीः ॥ ९७ ॥ विश्वामित्रोपिभगवांस्तपसादग्धकिल्बिषः ॥ कालेनमहतासिद्धिमवापपरमाद्भुतां ॥ ९८ ॥ ससंहृत्यचतत्कर्मअनास्वाद्यचतद्धविः ॥ तोषयामासदेवांश्चपितॄंश्चद्विजसत्तमः ॥ ९९ ॥ एवंविद्वानदीनात्माव्यसनस्थोजिजीविषुः ॥ सर्वोपायैरुपायज्ञोदीनमात्मानमुद्धरेत् ॥ १०० ॥ एतांबुद्धिंसमास्थायजीवितव्यंसदाभवेत् ॥ जीवन्पुण्यमवाप्नोतिपुरुषोभद्रमश्नुते ॥ १०१ ॥ तस्मात्कौंतेयविदुषाधर्माधर्मविनिश्चये ॥ बुद्धिमास्थायलोकेस्मिन्वर्तितव्यंकृतात्मना ॥ १०२ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिआपद्धर्मप० विश्वामित्रश्वपचसंवादेएकचत्वारिंशदधिकशततमोध्यायः ॥ १४१ ॥ ॥ ७ ॥ युधिष्ठिरउवाच यदिघोरंसमुद्दिष्टमश्रद्धेयमिवानृतं ॥ अस्तिस्विद्दस्युमर्यादायामहंपरिवर्जये ॥ १ ॥ संमुह्यामिविषीदामिधर्मोमेशिथिलीकृतः ॥ उद्यमंनाधिगच्छामिकदाचित्परिसांत्वयन् ॥ २ ॥ भीष्मउवाच नैतच्छ्रुत्वागमादेवतवधर्मानुशासनं ॥ प्रज्ञासमवहारोयंकविभिःसंभृतंमधु ॥ ३ ॥ बह्व्यःप्रतिविधातव्याःप्रज्ञाराज्ञाततस्ततः ॥ नैकशाखेनधर्मेणयत्रैषासंप्रवर्तते ॥ ४ ॥

क्रोमीत्यर्थः ॥ २ ॥ एतदागमादेवश्रुत्वातवधर्मानुशासनंमयाकृतमितिनास्तिकिंतुप्रज्ञायाःसमवहारःनिष्ठाकल्पितेयमित्यर्थः एतदग्निहोत्रादिवद्विधेयंन अपितुकविभिरकरणेमहांतंदोषंपश्यद्भिःकल्पितमितिभावः ॥ ३ ॥ ततस्ततःकोकिलवराहवृकसिंहादिभ्यःशिक्षित्वायत्रयासुप्रज्ञासुअनुष्ठेयासुएषातवबुद्धिः एकशाखेनैकदेशिनाधर्मेणोपलक्षितानसंप्रवर्तते ताःप्रज्ञाःबह्व्यःप्रतिविधातव्याःसंति ॥ ४ ॥

Digitized by Google